

ՊԱՅՄԱՆՔ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ԿԱՆԻՒԿ
Տարեկան Վեցամսեայ
Կ. Պոլսոյ համար 6 մեծիս 3 մեծ.
Գաւառաց 7 3 1/2

20

փարս

ՕՐԱԳԻՐ

20

փարս

ՊԱՅՄԱՆՔ

ՀԱՅՐԵՆԻԻՔԻ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱՅՈՒ ՈՐ ԵՒ
Ե ԵՄԱԿ ԵՒ ԳՐԱԲԻՆ ԿԵՆՈՒ ԵՒ ՈՒՂ-
ՈՒՂ ԵՒ ՏՅՈՐԵԿ-ԽՈՒՐԱԳԻՐ Կ. ՊՈԼԻՍ
ՊԱՅՄԱՆ ԵՒ ԴԱՐՈՒՄԻ ՔԻՆ 20 ՃԻՎԷ-
ԼԵԿԵԱՆ ԽԱՅԱՐԱՆԵ

Direction du journal arménien
HAÏRÉNIK CONSTANTINOPLE
20—Bab-Aly djadéssi—20

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Gérant-Responsable
M. MELIKIAN

ՏՐԱՆՍԻԿՈՐԵՐՈՐԴ ՏՐԱՐԻ—ԹԻՒ 2058

ԵՐԵՎԱՆԻ

15 ՅՈՒԼԻՍ 1886 (Ն. Տ.) 27 ՅՈՒԼԻՍ

Կ. ՊՈԼԻՍ 12 ՅՈՒԼԻՍ

Ա. Զ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն.

ՀԱՆՐԱՅԻՍ ՄՐՅԱՆԱԿԱՐԱՇԽՈՒԹԵԱՆ
ՊԵՐՊԵՐԵՆՆԻ ՎԱՐՓԱՐԱՆԻ

Կիրակի օր իւսկիւտար Պէրպէրեան բարեհամբաւ վարժարանին մրցանակաբաշխութեան հանդէսն կատարուեցաւ խիստ փառաւոր կերպիւ համանուն վարժարանին պարտիզին մէջ որ զարդարեալ էր Օսմ. դրօշակներով, տերեւաղարդ պսակօք և մի հովանաւոր վրանով իւսկիւտարէն և Պոլսոյ ամեն թաղերէն գրեթէ պատուաւոր ընտանիքներէ կազմուած հոծ և ընտրեալ բազմութիւն մը դիմած էր վարժարան, ի մէջ այլոց հանդիսին փայլմը կուտային իւրենց ներկայութեամբն Ամեն Խորհմեան Սրբադասն, Գեր. Հմայեակ Եպիսկ. Դիմաքսեան, Գեր. Յակոբ Աշոտ վարդապետն, Կարապետ Էֆ. Շահպաղ, Եղիա Էֆ. Տէմիրճիպաշեան, Մկրտիչ Էֆ. Մէլիքեան, Գրիգորիոս Էֆ. Ղազարոսեան, Տիմիթրի Զօլաքիտէն Էֆ. և մի քանի պատուաւոր յոյն ընտանիքներ:

Ժամը 6 1/2ին հանդէսն բացուեց Ռեթէոս Էֆ. Պէրպէրեան իւր տարեկան տեղեկագիրն ընթերցեցաւ, յորում ճշգրիտ ծանօթութիւն մը տուաւ ամառ վերջի հարցաքննութեանց վրայ և բերկրութեամբ ծանօց թէ իւր աշակերտը դիտութեանց և դպրութեանց ամէն ճիւղերուն մէջ յաջողակ պատասխաններ տուած են և իրենց աշխատասիրութեամբ զարմանք պատճառած են Սպարապետի դրան երկու թուրք պաշտօնէից որք հաճած են ներկայ գտնուիլ իւր վարժարանին հարցաքննութեանց: Տասն տարիներէ ի վեր Հայ ազգին բաւական թուով ուսումնաւարտ պարոններ ընծայելն յայտնեց որք այժմ պատիւ կը բերեն այն վարժարանին որ ստացած են իրենց առաջին դաստիարակութիւնն Ուսման, աւելցուց, այն ինչ կ'աւելնէր վարժարանէն, ուսուցչական ասպարիզին մէջ կը գտնուին մի փայլուն ապագայ խոստանալով:

այլք առեւտրական ճիւղերուն մէջ և բազմաց անունն կերեւել յաճախ գրական ասպարիզին մէջ, հմտալից յօդուածներու ներքեւ և օգտակար մատենից վրայ: Խնդութեամբ յիշեց 1882ի ուսումնաւարտներէն Պ. Նշան Գալփայեան որ պատիւ վարժարանին, փառաւոր քննութիւն մը անցուցած էր վերջեք Մօսկէի երկրագործական վարժարանին մէջ, անդամակցելով երկրագործական ընկերութեան մը, և պետութեանէն շքանշանով մը պատուելով: Յաւ յայտնեց անցեալ տարի առանց հանդէսի վարժարանին վերադարձան վրայ, և երկու տարուան տեղեկագիրն ի միասին ներկայացնելով յարեց: «Անցեալ տարի չորս ուսումնաւարտ պարոններ ընծայեց ազգին Պարոնայր, Գրիգոր Ճէվահիրեան, Միհրան Մօզեան, Միհրան Պալփայեան և Վահրամ Թագաւորեան, տխուր ճակատագիրն և անողորմ բաղդն թող չտուին ինձ որ հրապարակաւ կարենայի պըսակել այդ պարոնները որք ինչպիսի զգացմամբ և օծմանով գովելի յատկութեամբ այսօր պատիւ կը բերեն վարժարանիս»:

Այս անգամ եւս երեք ուսումնաւարտ պարոններ ընծայելն յայտնելէ յետոյ պերճ լեզուաւ բացատրեց իւր ասպարէզին նկատմամբ ունեցած սէրն և վարժարանին շարունակման համար անվհեր ընթացք մը և բարի կամք յայտնեց ընդդէմ այնպիսի անձանց որք իրենց նողկալի խօսքերով ու յաճախ այլաբանական դձուճ յօդուածներու ներքեւ կայծ և վրիժուր կարճակեն իւր վարժարանին դէմ:

Տարեկան տեղեկագիրն րնթերցմանէ յետոյ Լաթիֆեան պատանին բեմն ելնելով տաճկերէն լեզուաւ մի գեղեցիկ մագթով նուիրեց առ Վեհ. Կայսրն Սուլթան Համիտ Բ. ապա ընդմիջեալ երդեքով տեղի ունեցան Վոյրի մը բաղձանքներն «Չանդակն» և Վեհ խորհրդատու անուն հրահանգիչ արտասանութիւններն որք հանդիսականաց գոհունակութեան արժանի եղան. ապա Պ. Երուանդ Գարայեան «Մեծ» տիտղոսին վրայ գրական ճառ մը խօսեցաւ. յորում խիստ լաւ բա-

ցատրեց թէ ո՞չք աւելի մեծ անունան արժանի են, արիւնարբու աշխարհակալք թէ՛ մարդկութեան օգտին համար իրենց կեանքը զոհող գիտունք: Սմա յաջորդեց Պ. Արշակ Եսայեանի «Յոյսն յԱստուած» անուն Գաղիերէն արտասանութիւնն, Մրցանակաց բաշխումն տեղի ունենալէն յետոյ մի ըստ միով օտար լեզուներով բարձր նիւթոց վրայ ճառեր խօսուեցան, Յունարէն, տաճկերէն, գաղղիերէն, պարսկերէն և ի վերջոյ աշակերտ մը պարսկերէն շարադրուած նամակ մ'արտասանեց որ մեծ գոհունակութիւն առ թեց հասարակութեան զի ի նմա կը տեսնէր հայ-պարսիկ լեզուաց սերտ առնչութիւն մը: Սմա յաջորդեց Գ. և Դ. կարգաց մրցանակաբաշխութիւնն որոյ աւարտմանէն յետոյ Պ. Արտաշէս Կարապետեան յստակ հնչմամբ մը չորս օգուտներուն վրայ անգիրերէն ճառ մ'արտասանեց և ուսումնաւարտներէն Պ. Պօղոս Էսմէրեան Վեհուին ծագման վրայ Գաղղիերէն լեզուաւ օգտաւէտ դրութիւն մը կարգաց և Պ. Արտաշէս Ֆէպեան հայերէն լեզուաւ «Մարդուս պիտոյից» վրայ տնտեսագիտական ճառ մը կարգաց յորում մի առ մի գովելի կարգապահութեամբ մը թուեց մարդուս պէտքերն մանկան դաստիարակութենէն սկսեալ մինչև առողջապահիկ կանոններն և դրօշմանք. և ի վերջոյ մի գեղեցիկ զուգակշիռ դնելով ազահին և շապին մէջ տեղ, Յետ այս ճառերուն, տեղի ունեցաւ հանդէսին ամենէն փայլուն մասն, այսինքն վկայականաց բաշխումն, երեք պարոններ Պօղոս Էսմէրեան, Սուքիաս Էսմէրեան, Արտաշէս Ֆէպեան ստացան իրենց վկայականները: Առ այս Ռ. Էֆ. Պէրպէրեան իւր վերջին խրատական խօսքն ուղղեց Յիշմանաւարտից, որք յուզեալ իրենց մեծանուն ուսուցչին երթալը բարեաւէն, արտասուած որ աչօք կը բաժնըւէին Պէրպէրեան վսեմ յարկէն, Յետոյ ի բեմ ելաւ վարժարանին Յունարէնի դասատու և քաջ հելլենագէտ Տիմիթրիոս Էֆ. Զօլագիտէս որ իւր սփորական գեղեցկահիւս խօսքերով յոյն և հայ լեզուաց առնչութիւնը պարզեց հասարակութեան առջև, ցոյց

տուաւ օտար դաստիարակութեան տխուր հետեանքներն մի այնպիսի հոգեշունչ եղանակաւ որ արժանի եղաւ բուն ծափահարութեանց, իբրև յոյն, իբրև օտար անհուն սէր յայտնեց հայ ազգին նկատմամբ և ջերմ բաղձանք յայտնեց նորա ապագայ յառաջդիմութեան վրայ, օտար բերնէ մը ելնող ի նպաստ հայուն այդ սիրոյ և բարեկամական խօսքերն անբացատրելի տպուորութիւն մը ի գործ դրին ներկայ եղող ժողովրդեան վրայ որ չէր դադրեր ծափահարել հայասէր Յոյնը: Ծափահարութեանց միջոցին ի բեմն ելաւ հանրածանօթ գրագէտ Եղիա Էֆ. Տէմիրճիպաշեան որ ի սկզբան մեծատանց վիճակին վրայ ճառեց. բայց իր բանախօսութեան վերջին մասն ամբողջ ժողովրդեան ուշն գրաւեց. առաջի պատմութեան, առաջի հայ ազգին բողոքեց առարկելով թէ մեծատունք Կեդրոնական վարժարան կը բանան և իրենց պատրաստած ուսուցչական ցանկէն ի բաց կը մերժեն ապագային վարժարանաց մէջ տարիներէ ի վեր աշխատող վարժապետներն: Այդ բողոքին ձայնակցեցաւ ժողովուրդն նաև մի անսովոր եւ անդեմաբ: Ապա ցաւօք յայտնեց թէ «Արեւելք» սկսած է ազգին անվարձ աշխատաւորները, Ազգն յար բարձրացնողներն ատրաղուն մակերիով յորջորջել:

Սոյն ատենաբանութիւնն ալ բուն և անվերջանալի ծափահարութիւններով վերջացաւ: Ապա Ամենա. Նախագահ սրբազանն իմաստալից խօսքերով բացատրեց արդի հայ երիտասարդութեան տխուր վիճակն, արուեստանոցի մը պէտքն զգայնել տալով և Հայաստանի ձորերէն, Եփրատէն ու Երասխէն Պէրպէրեան Էֆէնտիի շնորհակալութիւն յայտնելէն յետոյ դարձաւ առ ուսումնաւարտս և հայրական խրատներ ուղղելէն յետոյ, «Գացեք, ըսաւ, պատիւ բերէք ձեր վարժարանին և ջանացէք ժողովրդեան մէջ աննդծ պահել ձեր բարոյական կեանքն» Եւ ապա պահպանելով մը փակեց հանդէսը:

Բազումք կը մեկնէին քաղցր օրուն մը յիշատակը տանելով իրենց հետ, և այլք մարմնամար-

գական փորձերու ակնառուութեան կը լինէին:

Վերջապէս սոյն փառաւոր հանգէսն կուգայ անգամ մ'եւ հաստատել սա՛ ճշմարտութիւնը թէ՛ Պէրպէրեան վարժարանն եւ քանի մ'ուրիշ առաջնակարգ վարժարաններու հետ ազգային պատիւն ու վարկը բարձրացնելու սահմանուած է ի Պոլիս:

ՀԱՆՐԱՅԻՍԱԿԱՆ ՄԸ

ԵՐԷԿԻ ԹՎԹԱՔԵՐԸ

Վիէննա 21 յուլիս.— Գարատաղի հանրային կրթութեան պաշտօնեայ Պ. Բալլօվիչ հոս հասաւ:

Պէլլրատ 21 յուլիս.— Թագաւորը Սքոբլինայի անդամոց մեծարանքները ընդունելով, արժամադրութիւն յայտնեց նոր Սահմանադրութիւն մը տալու երկրին, եթէ երեսփոխանք միաձայն եւ հայրենասիրական գործունէութեամբ ցուցնեն թէ պետութեան շահերը անկեղծաբար պիտի պաշտպանեն: Թագաւորը պնդեց թէ ներկայ սահմանադրութիւնը խնամակալութեան կողմէ իրեն յանձնուած էր:

Սահմանադրութեան սրբադրութեան բացարձակ պէտքը յայտնեց: Թագաւորին յայտարարութիւնը նոյն իսկ ընդդիմադիր կուսակցութեան անդամոց վրայ լաւ տպաւորութիւն ըրին:

Սօֆիա 21 յուլիս.— Երեսփոխանական ժողովը երկու օր սաստիկ վիճաբանութենէ վերջը կառավարութեան առաջարկութեամբ ելմտական յանձնախումբ մը կազմեց Ռուսոնք-Վարնայի գծին պայմանադրութիւնը քննելու համար: Սոյն արդիւնքը նախարարական ու է տալանապ բաժնալու միջոց կը նկատուի:

Արդարութեան գործոց պաշտօնեայ Պ. Ռատովալօֆ երեք օրէ ի վեր հրաժարական տուած է եւ հակառակ կուսակցութեան հետ միացած: Եւրոպէր տակաւին սրոշուած չէ:

Լոնտրա 22 յուլիս.— Պէրլինէն Տէյլը Նիւքի կը դրեն թէ, Էտիմպուրիի դքսուհին մտադիր է Յաբաթ Էտիմպուրի մնալ: Որովհետեւ դքսուհին չէսի իշխանը եւ Պաթէմպէրիի ամբողջ ընտանիքը տեղաւաճելու օրերս, ուստի կը կարծուի թէ իւր եղբոր ջարին եւ Պուլկարիոյ իշխանին միջեւ հաշտութիւն գոյացնելու համար ամեն ջանք ի գործ պիտի դնէ:

Փարիզ 22 յուլիս.— Թոնքինի Ֆրանսական գործակատար Պ. Բոլ Պէրթ հեռագրաւ մը կը հաստատէ թէ ամբողջ երկրին մէջ կատարեալ խաղաղութիւն կը տիրէ: Չորս ամիսէ ի վեր սահմանադրուիւր պատահած դէպքերը ընդամենը 15 հոգիի մահուան պատճառ եղած են:

Լոնտրա 22 յուլիս.— Պ. Կլատրսթըն, որ ընտրական երկու շրջանակներու մէջ միանգամայն ընտրուած էր, ի պաշտօնէ ծանուցած է թէ Միտլթիանի երեսփոխանութիւնը պիտի ընդունի:

Լոնտրա 22 յուլիս.— Այս գիշեր

ակումբներու մէջ կը հաստատէին թէ, Լորտ Սալիգորի Լարթինկթըն մարքիզը նոր նախարարութեան մէջ մտցնելու անկարելիութիւնը յայտնեց է, հետեւաբար Պ. Էօլքի հետ բանակցութիւնը կը շարունակուին: սակայն կը կարծուի թէ, այս վերջինն ալ պիտի մերժէ:

Վիէննա 22 յուլիս.— Թակալթըրադիքը Հունգարական կառավարութեան բարձր անձնաւորութեան մը հետ իւր խօսակցութիւնէն միոյն տեսակցութիւնը կը յայտնէ, յորում ըստած է թէ, Ժանսքիի գործը պատրուակ մ'էր Պ. Թիւայի անհոգ գործութիւնը խորտակելու համար, որուն վրայ դէշ աչօք կը նայէին երկու ատենէ ի վեր ի Վիէննա: Այն մեծ ցոյցերը, որ ութ օր շարունակ Պուտա-Բէշթի մէջ տեղի ունեցան Պ. Թիւայի նախարարութեան տոնամեայ տարեդարձին առթիւ, եւ այն ընդունելութիւնը՝ զոր նախարարն Հունգարական համագլխատով ըրաւ երկրին ղանազան կողմէն հասած պատգամաւորութեանց, անհաճոյ երեւցած են կայսեր եւ զայն որոյած որ Պ. Թիւայի դիրքը անուղղակի կերպով խախտէ:

Փարիզ 23 յուլիս.— Հայաս կը հաստատէ թէ, Գուրնէլ Պարոնին պատահական հրաժարումը՝ Ֆրանսայի եւ Գերմանիոյ յարաբերութեան պատճառաւ եղած չէ, այլ միայն մասնաւոր հրամանաւ:

Վիէննա 23 յուլիս.— Մէկ քանի լրագիրք գիտել կուտան թէ, Շարլ-Լուի արշիդուքը Գերմանիոյ գահաժառանգ իշխանին այցելութիւն մը ընելէ վերջը՝ Չարին կողմէ Բէթէր-Հով հրաւիրուած է:

Սօֆիա 23 յուլիս.— Իշխանը խորհրդարանը փակեալ հրատարակելով, շնորհակալութիւն յայտնեց երեսփոխանաց՝ կառավարութեան ներկայած օրէնքները քուէարկելուն համար, եւ ի մասնաւորի շնորհակարար Պուլկար ժողովուրդը, որ Վարնա-Ռուսոնքի գծին գնումը հրամայող օրէնքը քուէարկելով՝ համազգային ձեռնարկ մը կատարեց:

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կայսերական հրամանաւ՝

Միւթէմայիզի Բ. աստիճան տրուեցաւ Ագրիանուպոլսոյ հասարակաց կրթութեան տնօրէն Նիհատ պէյի:

Սանիյէի Բ. աստիճան տրուեցաւ Տիվրիկի երեսելիներէն եւ վարչական ժողովոյ անդամ Նիհատ պէյի:

Փաստաբան Թահսին Էֆէնտի ֆաղաքապետութեան փաստաբան անուանեցաւ:

Գ. կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ մայրաքաղաքի Պարսկական դեսպանատան Ա. քարտուղար Միրզա Ֆէրիտ-Լաի Էֆէնտիի:

Գ. կարգի Օսմանիէ պատեւադմական վարժարանի երկրթութեանց դասաւանդ Լէֆօք փաշայի:

Երէկ մեծ հանդիսիւ կատարուեցաւ Ղալաթա-Սէրայի կայսերական Լիսէի մրցանակաբաշխութեան հանդէսն:

Վեհ. Սուլթանի կողմէ ներկայ էր պալատան Ա. քարտուղար Սիւրէյեա փաշա:

Ներկայ էին նաեւ Պետական խորհրդոյ նախագահ Արիֆի, ներքին գործոց նախարար Միւնիւր, հասարակաց կրթութեան նախարար Միւնիֆի, երկրագործութեան եւ առեւտրական գործոց նախարար Հադըր, Հասան Ֆէհմի եւ Մուհար փաշայ: մայրաքաղաքի Պարսկական եւ Սերպիական դեսպանը, երկրագործութեան եւ առեւտրական գործոց տնօրէն Ա. մասեան Յակոբ Էֆ., Աղաբէկեան Սարգիս, Նորատուեկեան Գաբրիէլ եւ կիւլլապեան Միքայէլ Էֆէնտիք:

Ձինուորական երաժշտաց խումբ մը՝ վարժարանի բակը կեցած կը նուագէր. Օսմանեան բաղմաթիւ դրօշակներ կը ծածանէին, եւ «Փատիլահըմ» չոգ երչաւ վերտառութիւնն կրող տախտակ մը կախուած էր:

Մրցանակաց բաշխման մօտ Սիւրէյեա փաշա հրապարակաւ աշակերտաց հաղորդեց Վեհ. Սուլթանի բարեւն, եւ մի քանի խրատական խօսքեր ուղղեց առ շրջանաւարտ աշակերտս, որոց թիւն 171 կը հասնէր:

Ետոյ ատենաբանեցին վարժարանին տնօրէն իսմայիլ պէյ եւ Հասարակաց կրթութեան նախարար Միւնիֆ փաշա, որք դոհուեալութիւն յայտնեցին վարժարանին ամեն ատենէ աւելի այժմու բարեկարգ եւ յառաջագէտ վիճակին վրայ:

Հանդէսն վերջացաւ ժամը 8 1/2 ին. եւ Սիւրէյեա փաշա, նախարարք եւ այլ բարձրաստիճան անձինք վարժարանի սրահն ելնելով պահ մը հանգստանալէ յետոյ դասարաններն պտտեցան:

Պաղպաղակներ, օշորակներ եւ շաքարեղէններ հրամցուեցան հանդիսականաց:

Երկու ժողովրդեան խումբն բաղմութիւն մը վարժարանի չորս կողմն եւ դասարաններն կը շրջէին:

Նախարարաց խորհուրդն իր կիրակի, առուր նստին մէջ, Անատուի երկաթուղեաց շինութեան նկատմամբ մայրաքաղաքիս առեւտրական սենեկի ներկայացուցած ծրագրոյն վրայ բանակցելով միաձայնութեամբ որոշեց ընել ընկերութեան մը յանձնել այսպիսի կարեւոր արտօնութիւն մը:

Մայրաքաղաքի Սպանիական նորընտիր դեսպան Պ. Բրէսթօ երէկ Վեհ. Սուլթանին ներկայանալով, իւր դեսպանական պաշտօնագրերը մատուց:

Պարսկական դեսպան Միրզա Վահսին խան նախընթաց օր Վեհ. Սուլթանին կողմէ ճաշի հրաւիրուեցաւ երկուրորն պալատը:

Ճաշէն վերջը թատերական ներկայացում մը տեղի ունեցաւ Ֆրանսական խմբի մը միջոցաւ:

Թէրեզմանը հագեցաւ կը հերթէ այն շուրջ թէ մայրաքաղաքի անգլ. նախկին դեսպան Սըր Ուիլիամ Հոլայթ Անգլիոյ խորհրդարանի փոփոխումէն յետոյ մայրաքաղաք պիտի գայ յատուկ պաշտօնով մը:

Փարիզի օսմ. դեսպան Էսատ փաշա մայրաքաղաքս գալու համար երէկ ճամբայ ելեր է:

Ի բացակայութեան Ն. Վահսթեան Միսաք Էֆ. պիտի վարէ դեսպանատան գործերն:

Մօնիթէօը կը դրէ թէ Մայրաքաղաքիս Աւստ. դեսպան Պ. Քալիչ օգոստ. 15ին մայրաքաղաքս պիտի վերադառնայ:

Գահիրէէն լուր հասած է թէ սպստամբ Սուաքիմի վրայ յարձակելու եւ սակայն պահակ զօրաց ընդդիմութենէն դէպ ի՞թամայի ետ քաշուել են: Սոյն անյաշողութիւն Օսման Տիվմայի բանակին մէջ գտնուելուն պատճառներ է, մինչեւ իսկ Սուաքիմէն հրայանի ձայներ լսուել են Օսման Տիվմայի բանակատեղոյն մէջ: արդեօք ապստամբները դիւրար սպաննելու ելեր են. դեռ յայտնի չէ:

Հանրային կրթութեան նախարարութեան ընդհանուր քարտուղար եւ մեծ իսպաքոսի սրդի Սուպհի պէյ երէկ իղմլէն մայրաքաղաքս հասաւ:

Օսմ. պանքայի տնօրէն Պ. Վօն Հաօ ալ երէկ մայրաքաղաքս հասաւ:

Ղալաթա-Շիշլիի Թրամվայն գիշերներն եւս պիտի բանի եւ տոմակաց դիւն պիտի դեղչէ:

Պ. Չանդօֆի բերանն եղող Սիւտինա լրագիրք կը ծանուցանէ թէ Պրանի մէջ կառավարութեան դէմ մեծ միթինկ մը եղեր է:

Պուլկարի լրագիրքը զորոյց մը կ'հրատարակեն թէ Սըր-Ուիլիամ Հոլայթ ամսոյս վերջերը Պոլս պիտի գայ ժամանակ մը մնալու համար, ուսկից Բուժանիա՝ պիտի երթայ իւր նոր պաշտօնին դուրս անցնելու համար:

Ագրիանուպոլէն կը դրեն թէ Մուսթաֆա բաշայէն Բէտիֆ զօրքեր բաղմաթիւ կառավարելով Տէտէ-Աղաճ կը փոխադրուին:

Պէրլինի լրագիրքը կը ծանուցանեն թէ Լորիս Մէլիքօֆ կոմսը վերջերս Բեդրսպուրկ հասել է: Ռուսական պաշտօնական ակմբոց մէջ մեծ կարեւորութիւն կը տրուի զօրապետին Ռուսաստան վերադարձին, որ իւր ազատական գաղափարներուն պատճառաւ քանի մը տարիէ ի վեր Մայրաքաղաքէն հեռի կ'ապրէր: Շատ հաւանական է որ կոմսին կարծիքը հարցուի Պալքանեան գործոց վերայ:

Պէլլրատէն յուլիս 22 թըւով կը հեռագրեն Էնտէրանտանս Բուժէն լրագրին թէ Պուլկարիա իւր բանակը շարժման մէջ դնել սկսել է: Առաջին, երկրորդ եւ երրորդ հետեւակազօրաց պահեստի զօրքերը դրօշակի ներքեւ կանչուել են, որք թիւրն, Վիտին եւ Սօֆիա կը գտնուին: Հաւաքեալ զօրքերը 40,000ի կը հասնին: Չաքիպոսի եւ Տրակիանի ամբողջութեան շինութիւնք ութ օրէ ի վեր վերստին սկսած են:

Պուլկարիոյ պատեւադմական գործոց պաշտօնեան յայտարարել է թէ 38 միլիոնի փոխառու-

Թիւերն անհրաժեշտ է 100 հազար հոգի զինելու համար :

— Բերիսդասի գաւառակին Լուրիդա գիւղը 12 աւաղակ մար- թինի հրացաններով և ատրճա- նակներով զինեալ անցեալ շաբ- թու մոտելով , Եռւվանի անուն ե- րեւելի մը տան վրայ յարձակե- րեն՝ տանը կիները դիմադրելով , գողերը Եռւվանի երկու աղջիկնե- րը մին կուրծքէն և միւսը ձեռ- քէն վիրաւորեց և մօրը ստիներ- ները կտրեց են . յետոյ 200 ոսկ- ւոյ արժողութեամբ նիւթ պա- րունակող տուփ մը առնելով փա- խեց են : Խորաւթ մը կարծելով թէ արժուեաց գողեր են , անոնց ետեւէն ինկեր է , սակայն կուրծ- քէն գնտակ մը ընդունեց են : Վի- րաւորեալը մայրաքաղաքս բեր- ուեցաւ : Վիճակը ծանր է : Ոս- տիկանութիւնը աւագակներէն 7ը յաջողեց է բռնելու :

— Մէհմետ փէհրիւմի իդմիտի կողմերը վերստին երեւան ելնելով տեղական իշխանութիւնք ղայն բռնելու ետեւէ են :

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կրօն . Ժողովը երէկ Պատրի- արքարան գումարուելով ընդ նա- խագահութեամբ Ամեն Ս . Պատ- րիարք Հօր և ատենապետու- թեամբ Ամեն Խորհման Սրբազա- նի հետեւեալ տնօրէնութիւննե- րն ըրաւ .

Նախորդ կրօն . Ժողովոյ կողմէ առ . Բահանայս , Թաղ . Խորհուր- դը և Հոգաբարձութիւնս ուղ- ղեալ չըջաբերականներուն ամփո- փում ըրած ինկելով յանձնախմբ-

բի մը միջոցաւ , անոնցմէ մի քա- նի կարեւոր չըջաբերականները կրկնել որոշեց .

Նոյնպէս որոշեց մի վճարեալ պաշտօնեայ կարգել պաշտօն տա- լով նմա մայրաքաղաքիս բոլոր վարժարաններն այցելել և նոցա կրօնական և բարոյական դար- գացման հսկել :

Սոյն որոշումը հաղորդուե- ցաւ նաև Դաւառ . Վարչութեանց :

Վսեմ . Նուպար փայայի որդի Վսեմ . Պողոս փաշա և վսեմ . Ասպետ Ա . Ջունդ երէկ , իսկ վսեմ . Կարապետ պէյ Բէյիդեան այս առաւօտ Ամեն Ս . Պատրիարք Հօր այցելեցին :

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿՐԹԱՐԱՆ

Ա Ձ Դ

Հայկական Կրթարանի Տնօրէնու- թիւն պատիւ ունի ծանուցանել դա- ւառարնակ ազգայնաց թէ . Կեդրոնա- կան Վարժարանի Պատ . Խնամակա- լութեան հետ եղած կարգադրու- թեան մը համաձայն , յառաջիկայ օգոստ . Աէն սկսեալ պատրաստ է իւ- րեւ գիշերօթիկ ընդունել՝ ամեն դա- ւառացի պատանի որ կը փափաքի աշակերտիլ Կեդր . Վարժարանի և չունի Կ . Պոլսոյ մէջ ազգական կամ բարեկամ հարկաւոր եղած խնամքը վայելելու համար արտաքին վարժա- րանին , որ միայն պիտի ընդունի ցե- րեկեայ աշակերտս :

Կեդր . Վարժարանի աշակերտեալ պատանիք , Հայկ . Կրթարանի Տնօրէ- նութեան կողմէն կարգեալ տաշտօ- նէի մը հսկողութեան ներքեւ , ամեն օր կանոնաւորապէս պիտի յաճախեն ի Կաթա , Կեդրոնական Վարժա- րան , Դասախօսութեանց ժամերուն ներկայ գտնուելու , և երեկոյն պի-

տի դառնան ի Հայկ . Կրթարան ա- զանելու , ինչպէս նաեւ սերտորո- թեանց պարապելու ներքին ուսուց- չաց օժանդակութեամբ :

Տօնական և արձակուրդի օրեր պիտի մնան Հայկ . Կրթարանի մէջ , կամ պիտի կրնան երթալ իրենց ծա- նօթից քով , եթէ նախապէս հաւա- նութիւն տրուած լինի ծնողաց կող- մանէ :

Այս կարգադրութենէն կրնան օգ- տիլ հաւասարապէս նաեւ մայրաքա- ղաքիս հեռաւոր թաղերու ազգայինք , իւրեանց որդւոց խնամքը մեզ յանձ- նելով Կեդր . Վարժարանէն դուրս :

Բնակութեան , սնունդի , լուսացի և երթեւեկի ծախսուց և Կեդր . Վար- ժարանի թոշակի փոխարէն՝ իւրա- քանչիւր աշակերտ պիտի վճարէ մեզ տարեկան 34 ոսկի օսմանեան , վեց- ամսեայ կանխիկ . իսկ անկողնոյ , հանդերձից և դասագրոց ծախքը ծնողաց պիտի վերաբերին :

Տնօրէնութիւնս սրտորաստ է տե- ւակցիլ փափաքողաց հետ ամէն Գ . Ե . և Շ . օրերն , մինչեւ կէս օր , յօրթաքէօյ , ի Հայկական Կրթարան . իսկ գաւառներէն կրնան նոյն հաս- ցէիւ թղթակցիլ մեզ հետ :

Հիմն . Տնօրէն Հայկ . Կրթարանի 7 յուլիս 88 Թ . ԳՈՒՐԳԵՆ

ՀԵՌԱԳԻՐ

Նիշ 25 յուլիս

Երեսփ . Ժողովը 37ի դէմ 82 ձայնով ընդունեց նախագահական ճառին ի պատասխանի Ուղերձի ծրագիրը . խորհրդարանին վստա- հութիւնը յայտնելով կառավա- րութեան :

Փարիզ 25 յուլիս Մօնթօյն կոմսին Սթէնքի և Պ . Պուրէի ի Պուրէսէլ անուանու- մը ստորգ է . Հաւանական է որ Բօշինչընի նախկին կառավարիչ Պ . Թօնսըն Պ . Պուրէի յաջորդէ ի Բօրէնհակ :

Լոնտրա 25 յուլիս Սալիգարի մարզիդը երէկ Լորա Հարթիկընի այցելեց , որ հերձու- ծող ազատականաց պետն է , մտեր- մաբար տեսակցեցան : Արդիւնքը յայտնի չէ . Սալիգարի մարզիդը յե-

տոյ թագուհւոյն քով գնաց յօսպօրնե Վիէննա 28 յուլիս :

Քայնորի կոմսին Պիզ մարք իշխա- նին հետ ունեցած տեսակցութենէն վերջը իրաց ընդհանուր վիճակը յաւ ջող կը համարուի :

Լոնտրա 28 յուլիս Սալիգարի մարզիդը թագուհւոյն հետ խորհրդակցելէ վերջը , յանձն առաւ նոր նախարարութիւնը կազ- մել :

Ինչպէս յառաջագոյն ըսուած է , խորհրդարանը օգոստ . 8ին պիտի բացուի նախագահի ընտրութեան համար և 9 օր շարունակուելէ վեր- ջը՝ մինչեւ հոկտեմբեր պիտի դադրի :

ՇԱՀԱՒՈՐ ԱԶԳ

ՎԻՃԱԿԱԶԱՆՈՒԹԻՒՆ ԲՈՒՄԷԼԻԻ ԵՐԿԱՅՈՒՂԱՅ

Սոյն վիճակահանութեան քննարկ տեղի պիտի ունենայ յաւաքիկայ (Ն . Տ .) Օգոստ . 1ին՝ այսինքն յու- լիս 20ին :

Այս անգամ առաջին պարգեւն է 600.000 և երկրորդը 60.000 ֆրանք :

Բաց ի տոնցմէ 48 հատ ուրիշ թիւեր մեծ պարգեւներ , և 450 թի-ւեր ալ 400-ական ֆրանք՝ պիտի շա- հին :

Ամեն ոք կրնայ գումարները շա- հիլ մի միայն եօթն ու կէս դահե- կան վճարելով , բաւ է որ բաղդն օգնէ :

Բաղդատմութեան արդէն պատրաստ են , ուստի յարգող գնողք կը հրա-ւիրուին մասնակցիլ սոյն վիճակահա- նութեան :

Շահելի գումարին ամբողջն ըս- տանալու իրաւունք ունեցող բաղդա- տմսի գինն է 7 1/2 , կէսինը 5 , և մէկ չորրորդինը 3 դահեկան : Կան նաեւ 25 հատ միատեղ միայն մէկ չորրորդը ստանալու իրաւունք ունե- ցող բաղդատմսեր , որոց գինն է 37 1/2 դահեկան , և զորս ունեցողը 25 հատ ուրոյն թիւերու տէր կը հա- մարուի :

Գաւառներէն հնչուն դրամի տեղ թղթադրոյմ (փուլ) ալ կրնուանուի . Պէտք է գիմել ուղղակի Վալաթիա կամուրջի գլուխ թիւ 55 առ ՄԱՐԳԱՐ Թ . ԳՈՒԼԱԳՍԵԶԱՆ

Մօռլօ եւս մեզի համար ահաւոր և գաղանալին արարած մէ : Ինքը չէր մեր պետերէն մին՝ խեղճ կարկան՝ Շառօնի գինետան մէջ բռնողն , ուր դա-ւաթէ մը աւելի խմելու անխոհեմութիւնն ըրած էր : Մօռլոյի գոյութենէն բնաւ չեմ երկնչիր , մանաւանդ-եթ ինչպէս կ'առարկէ , դուրկահար կնոջ բարեկամն եղած լինի :

Այս գիշեր , պէտք է վերցնել հոս պահած պա- տանդնիս . ուրիշ վայր մը կ'ընտրենք մեր բնակու- թեան համար , և այն ատեն միայն կը վերադառնանք այս տանը մէջ , երբ ալ եւս ապահով լինինք վտանգ- մը չպատահելուն վրայ :

— Ինչո՞ւ համար փոխել բնակութիւննիս , հար- ցուց Ծօլար . տակաւին վտանգ չկայ հոս :

Բրէնա՞ն ուսերը վեր ցնցեց :

— Տակաւին երիտասարդ ես , ջղջիկ , ըսաւ փոր- ձառու լինելու է : Այս առաւօտ կամ վաղը , ան- շուշտ Մօռլօ պիտի իմանայ թէ՞ դաւկահար կ'ընէ՞ որ թէ՞ իւր և թէ՞ իւր կնոջ բարեկամուհին է՝ աներե-ւոյթ եղած է : Բնականաբար , զայն գտնելու հա- մար խուզարկութեանց պիտի ձեռնարկէ : Կրնաս ա- պահով ըլլալ թէ պիտի կրնայ իմանալ Մօնթրուժ ծառուղւոյն մէջ անցած դէպքերն : Խուզարկու- թիւններ պիտի ընէ երկու օր , երեք օր , չորս օր՝ որչափ կ'ուզես : Որովհետեւ առեւանդեալ տղեկին պատմութիւնը շատ լաւ գիտէ , ուստի և կնոջ ան- երեւոյթանալու պատճառը պիտի իմանայ :

— Վերջը :

— Վայրկեան մը ինքզինքս կորուսեալ կարծեցի :

— Եւ ուրիշներ ալ ձեզի հետ :

— Ո՛չ , միայն ես . որովհետեւ չէին կրնար բեր- նէս խօսք մ'առնուլ : Ստուգիւ վտանգաւոր կացու- թեան մը մէջ կը գտնուէի : Անկարելի էր ինձ փախ- չիլ . այն տոնն կ'ընէ վրաս պիտի յարձակէր և ամ- բողջ Ժողովուրդը ճանապարհիս վրայ պիտի խռու- նուէր : Ներկայ անձինք որոշած էին զմեզ ուստիկա- նատունը տանիլ . կ'ապահովեմ զձեզ որ կ'սկսէի ան- բացատրելի երկիւղ մը զգալ , երբ բարեբաղդաբար դուք վրայ հասաք :

— Մօտեցած ժամանակս զձեզ ճանչցայ , տիկին Սօլանժ , և ըսի ինքնին . « Պէտք է գիտնալ թէ՞ ինչ է պատահարը . ուշադրութիւն և աչքդ բաց » : Հարցումներ ուղղեցի բաղմութեան , և երբ ինքիւրն իմացայ , անմիջապէս յղացայ այն խաղը՝ որ այնքան լաւ ելք մ'ունեցաւ : Ադէս աւելի լաւագոյն միջոց մը չգտայ զձեզ վտանգէն զերծ պահելու համար : Բարեբաղդաբար , Ծօլար , եւս ինձ կ'ընկերանար , կըր- ցաւ գտնել կառք մը , որ անհրաժեշտ էր :

Ա՛հ , ա՛հ , յարեց ժպտելով . ինչ գեղեցիկ խաղ մը խաղացինք . կ'ապահովեմ զձեզ որ ներկայ իղող- ներն ամենքն ալ ոչինչ հասկցան :

— Խիստ յանդուգն գործ մը կատարեցիք , և այ- դու ապացուցիք ձեր հանճարեղութիւնը :

— Այդպիսի պարագաներու մէջ յանդգնու- թեամբ միայն մարդ կրնայ ազատիլ :

— Երբ մօտեցաւ տեսնեմ զլիսաւորնիդ , պիտի

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱՆԻԹԻՒՆՔ

ԴԻԻՑԱԶՈՒՆՔ
ԱՇԽԱՏՈՒԹԵԱՆ

Թարգմանիչ
Ս. Յ. ՊԱՐԱՆԻԿԵԱՆ

Սոյն նշանաւոր և հրահանգիչ գործը, զոր մաս առ մաս տպագրեցինք Բուքարեստի մէջ, այժմ նոյն մեծութեամբ 220 երեսէ բաղկացեալ և 60 հատ գեղեցիկ պատկերներով զարդարեալ զատ գրքի ձևով եւս հրատարակուեցաւ, մաքուր և գեղեցիկ տպագրութեամբ:

Գիրքը որ ձօնուած է Ազգային մեծանուն գրողէն Տիար Մ. Մամուրեանի անուն, կը պարունակէ նաեւ սոյն նշանաւոր գրագէտին կենդանագիրն ու կենսագրութիւնը, որ ընթերցանութեան արժանի է:

Թղթակազմին գինն է 15 շրշ:
Կազմեալին » 18 »
Դպրոցաց համար մասնաւոր զեղչ կը լինի:

ՀԱՄԱՌՈՏ ՓԻԼԻՍՈՓԱՅՈՒԹԻՒՆ

Գրեց Խորէն եպիսկ. Ալեքեան

Կը ծախուի Զագմազմար Յ. Գալաֆեանի գրատուն և ամեն հայ գրաւաճառաց քով, գին 5 դրշն:

Նշիւն Վ. Գուրեան

ԲԱՌԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

Հ. Մ.

Ութ մասունք բանի

Հայերէն փերականութեան

Սոյն դասագիրքը նախնական մասն է Հեղինակին յօրինած «Ընթացքի գրոց բարբառ» դասական գործոյն, որոց Ա. և Բ. ասորներն ի լոյս տեսած են արդէն:

Կը գտնուի բոլոր հայ գրաւաճառաց քով, գին 3 1/2 դրշն. շատ քննողաց ՕՌԻՆ 10 զեղչ կը լինի:

ՆՈՐ ԲԵՐԱԿԱՆ ՅԻՄՆԱՅԻՆ

Հանգերձ Հայերէն բացատրութեամբ

Ի պէտս ազգային վարժարանաց և ինքնընտել ուսանողաց
Յօրինեց Բ. Մ. Պոլաճեան

Կեդրոնատեղին է Զագմազմար եօգուչի տակ Յակոբեան խանի դէմ թիւ 88 տետրակի թղթի վաճառատունն: Կը ծախուի նաեւ բոլոր գրաւաճառաց քով ի գին 60 փարայի:

ՎԱՐԴ ԵՒ ՇՈՒՇԱՆ

Տիգրան էֆ. Շաճեանի բանաստեղծութեանց առաջին մասն է, և հաւաքածոյ մը 1883է մինչ 88 դըրուած ու թարգմանուած սիրուն ուսանողներու: Կը ծախուի ամեն հայ գրաւաճառաց քով 6 շրշի:

ՄԱՆՈՒԷԼ Կ. ՄԻՐԱԽՈՐԵԱՆ

ՆԿԱՐԱԳՐԱԿԱՆ

ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ Ի ՀԱՅԱՐԱՄԱԿ

ԳԱՒԱՌՍ

Արեւելեան Տաճկաստանի

ՏԵՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Սարէն և Չորէն, Հնէն և Նորէն

ՊԻՏԱՆԻ ԳԻՏՆՈՑ

Մասն Ա. Բ. Գ. (աւարդ)

Հայերէնով գաւառաց ընդհ. նկարագրութիւնն, տեղագրութիւնն, աշխարհագրութիւնն, չէն և ամայի վանօրէից նկարագիրն, աւանդութիւնը և այլ նիւթեր պարունակող Ա. գրք. գործ մի է, ամենակարեւոր և հետաքրքրական, գրուած շրջաշաւեաց և շատ նուրբ տեսութեամբ արժանի ամեն Հայու յաճախակի վերծանութեան:

Կը գտնուի բոլոր գրաւաճառաց քով: Գինն Ա. և Գ. մասերն 8 ականի իսկ Բ. մասը 10 դրշնի: Վարժարանաց համար գոհացուցիչ զեղչ կը լինի և յամենապարտութիւնը ճշդիւ կը կատարուին:

Հեղինակի հասցէն՝ ի Պոլս մեծ մաքսատան կարդ թիւ 48, Զարեհ էֆ. Թորոսեանի գրատունը:

ՆՈՐ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

ՅՈՐԻՆԱՅ

Մ. ՄԱՍՏՈՐԵԱՆ

Գ. ՏԻՊ

100 փարա

Մեծ. Մ. Մամուրեան էֆէնտի յօրինած սոյն ընտիր և գեղեցիկ ընթերցարանն, որ երրորդ տպագրութեան արժանացած է, հրատարակուած է Բուքարեստի տպագրատունէն, 505ն աւելի գեղեցիկ պատկերներով զարդարեալ և ընտիր թղթի վրայ մաքուր տպագրութեամբ:

Նախորդ տպագրութեանց թղթակազմին գինն էր 5 շրշ, իսկ սոյն երրորդ տպագրութեան կազմեալի գին որոշեցինք 100 փարա, շատ գընդներու համար մասնաւոր զեղչ կը լինի: Կեդրոնատեղին է Զարդարեան գրատուն, Սուլթան Համամ, թիւ 14, և մայրաքաղաքիս բոլոր հայ գրաւաճառաց քով:

Բ. ՊՈԶԱՃԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

Զագմազմար, Մեծ Նոր խանի դըրան ճիշդ դիմացը:

Սոյն նորահաստատ գրատան մէջ կը վաճառուին ամեն տեսակ հայերէն, թուրքերէն և ֆրանսերէն դասական գրեանք, ինչպէս նաեւ թղթեղէն և այլ տեսակ դպրոցական պիտոյք: Գիները չափաւոր. գաւառական յանձնարարութիւնը կ'ընդունուին և ընդ փոյթ կը կատարուին դասացուցիչ պայմաններով:

Զմիւռնիոյ Տէտէեան և զբարց տպարանէն հրատարակուած բոլոր գրքերէն կը գտնուին սոյն գրատան մէջ:

ԿՈՇԿԱԿԱՐ

ԴԱՄԻԱՆՈՍ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Մահմուտ փաշա թ. 211

Իւր արուեստանոցին մէջ Փրանսական ընտիր կաշիներէ ֆարկի նորաձեւութեանց համեմատ գեղեցիկ և դիմացկուն կոշիկներ կը պատրաստուին:

տուին մեծ խնամով և աժան գնով. ֆախաբոյր խիստ գոհ կը լինին սոյն փորձ արհեստաւորին դիմելով:

ՕԳՏԱԿԱՐ ԱԶԴ

Թեֆերը
Ջնձեւոր

ՄԻԱԿ
ԴԵՂ

Մորթային հիւանդութեանց մէջ ամենէն անկարեւոր համարուածն է թեփախտն, սակայն ամենէն աղետաբերն է: Ի բաց առեալ պատճառած քերուրտուքն որ միշտ անհանգիստ կ'ընեն զմարդ, և զաղբալի աղտեղութիւնն որ նոր ու փայլուն ըզգեստներուն վրայ կը թափանցեն հակառակ մաքրասէր տիկնանց և արանց խնամոց, հիննալով մարդուս գլխէն բոլոր մարմնոյն մակերեւոյթը կը ծածկէ, որով ծակոտկեաց արտաշնչումը խափանելով ուրիշ ծանրագոյն հիւանդութեանց կ'առաջնորդէ:

Սոյն գեղը մինչեւ հիմա երեւան ելածներէն ամենազօրաւորն ու անվրիպելն է: Մէկ շիւ միայն գործածելով, մէկ շաբաթուան մէջ գլխին թեփերը անհետացնելու կը բաւէ:

Ճշմարիտ շիւքը Ե. Բ. Ն. տառերով գտնուածներն են:

Գործածութեան հրահանգը կը տրուի շիւքերուն հետ:

Կեդրոնատեղին է Պահճե-գաբու Օ. էֆ. Բէրէստէճեանի Համադային գեղարանը թիւ 8:

ՀՆՁԱԿ

Հրատարակուեցաւ

Հատոր Ա. Տետր ԺԱ.

(Պատկերազարդ)

ՏՆՕՐԷՆ-ԻՄԲԱԳԻՐ

Մ. Յ. ՄԷԼԻՔԵԱՆ

փութամ իրեն իմացնել ձեր ինձ մատուցած ծառայութիւնը, և ձեր երկնքին համար վարձատրութիւն մը պիտի խնդրեմ:

— Երախտագիտութեամբ պիտի ընդունի առաջարկնիդ:

— Ես յանձնուս երախտագէտ եմ ձեզ, պատասխանեց Սոլանթ ժպտելով:

— Ըսէ՛ք, կրկնեց Բրէնսէ, խենդ չէ՛ այդ դըժբաղդ կիներ:

— Դժբաղդաբար:

— Ի՞նչը զաւակը գողցած են:

— Այո՛, չէք համբերիր որ պատմեմ ձեզ նորա պատմութիւնը: Պէ՛տոյին մէկ գաղտնիքն է: Երկուր ժամանակէ ի վեր պատահած դէպք մ'է. այլ եւս այդ գաղտնիքին վրայ ոչ ոք կը խօսէր և ես ոչինչ կը լսէի: Երբ այս առաւօտ, անակնկալ դիպուածն զիս հանեց այն կնոջ առջեւ, զոր բանտարկեցիք:

Ի սկզբան, բնաւ չճանչցայ զինքը: Զուգեցի փախչիլ, Կավրիէն լինելը բնաւ չէի կարծեր: Չայն մեռած կամ յիմարացեալ կը կարծէի: Իւր միացեալ կեանքը յիմարանոցի մը մէջ անցնելու գատապարտեալ: Եւ այժմ նա կենդանի է և յիմար չէ՛, երբ վրոս յարձակեցաւ, զաւակը խնդրելով, ասուգիւ կարծեցի թէ գերեզմանէն դեռ նոր ելնող ուրուական մ'է: Բարեբաղդաբար, չկորսնցուցի պաղարիւն նութիւնս: Կենդանի, կենդանի: Եթէ միայն յիմար ըլլար, բնաւ չէի վախար: Զեզմէ ոչինչ կը ծածկեմ, այժմ յարատեւ անհանգստութեան մէջ կը գտնուիմ:

— Ինչո՛ւ:

— Այս առաւօտ դէմս ելաւ: Կրնայ ուրիշ ժամ մանակ ալ ինձ պատահիլ:

Բրէնսէի շրթանց վրայ տարօրինակ ժպիտ մը փայլեցաւ:

— Այո՛, այժմ, ապահով բնակարանի մը մէջ է, ըսաւ:

— Զայն յաւիտեանս չէք կրնար պահել:

— Անտարակոյս:

— Ե, ես ալ դուրս ելած ժամանակս միշտ անոր հանդիպելու երկիւղը պիտի ունենամ, և միշտ այդ ուրուականը աչացոյց առջեւ բարձրացած պիտի երեւակայեմ:

— Այդ դաշկահար կինը երկուքնուս համար կասկածելի և վտանգաւոր է, յարեց Ծօլար:

— Երկիւղալի է նաեւ, ըսաւ Սոլանթ:

Բրէնսէ կը խորհէր՝ խորշովեալ ճակատը չփելով և գաղաւթային աչօք:

— Ինչ պիտի ընենք, ըսաւ Ծօլար:

Վայրկեան մը լռութիւն պահելէն վերջը, Բրէնսէ ուժգնութեամբ մը գլուխը վեր վերցուց:

— Կառքին մէջ հարցուց ինձ թէ՛ Մօսկա անուամբ աստիկանութեան պաշտօնակալ մը կը ճանչնամ:

— Ճշմարիտ է, յարեց Սոլանթ:

— Պատասխանեցի իրեն թէ՛ կը ճանչնամ: Կը ճանչնամ զայն, արդարեւ, թէպէտեւ երբեք տեսած չեմ զինքը: